

“Məktəb zirvələrə gedən pillədir, qalan elmləri həyat öyrədir”

“Ziyalı sözü”

Vahid Əziz:

“Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəllim seçiminə daha həssas və məsuliyyətlə yanaşılmasını alqışlayıram”

“Anamı nadincliyimə görə məktəbə çağırardılar”

- Vahid müəllim, söhbətimizə elə məktəb illərinizdən başlayaq. Necə şagird olmusunuz?

- Mən Qərbi Azərbaycanın Dərələyəz mahalının Əzizbəyov rayonunun Əzizbəyov kəndində anadan olsam da ailə vəziyyətimizlə bağlı Tərtər rayonu-na köçmüşdük. Təhsilimin ilk 3 ilini Tərtər şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbdə almışam. Atamın işi ilə əlaqədar sonradan bir müddət Şaumyanəkdə, daha sonra Ağdərədə orta məktəbə getdim. Artıq 8-ci sınıfdan yenidən öz doğma təhsil ocağıma - Tərtər şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbə qayıtdım və yuxarı sınıfları orada davam etdirdim.

Səmimi etiraf edirəm ki, nadinc olmuşam, sınıfdə şuluq salan vaxtlarım da olub. “2”, hətta “1” qiymət belə alan vaxtlarım olub. Bəzən anamı nadincliyimə görə məktəbə çağırardılar. Xaraktercə mübariz idim, sözümü deməyi bacarırdım, özümü və ətrafımdakı yoldaşlarımı hər zaman haqsızlıqlardan qorumağa çalışmışam.

“Ən çox fizika və astronomiya fənlərini sevirdim”

- Məktəb təlim-tərbiyə prosesinin vəhdətə olduğu bir məkandır. Siz necə, bu məkandan yetərinə bəhrələni bilmisinizmi?

- Təbii ki, bəhrələnmişəm. Ən çox fizika və astronomiya fənlərini sevmişəm, riyaziyyatla o qədər aram olmayıb. Ədəbiyyat da sevdim fənnim olub. Baxmayaraq ki, məktəbdə rus dilində oxumuşam, ancaq Azərbaycan dilini də yaxşı bildim.

Fizikadan təcrübələr aparmağı xoşlayırdım. Yadımdadır, Şaumyanəkdə məktəbində oxuyanda bizim kəndə o zaman Azərbaycan SSR maarif naziri olan, görkəmli yazıçımız Mirzə İbrahimov gəlmişdi. Atam o vaxtı raypolkomun sədri idi. Mirzə İbrahimov bizim evdə qonaq oldu. O məktəbimizə gəlmişdi. Aşağı sınıfdə oxumağıma baxmayaraq onunla keçirilən görüşdə mən 10-cu sinif şagirdləri ilə birlikdə məktəbimizin fizika laboratoriyasında müəyyən təcrübələr apardım.

Sizə açıq etiraf edirəm ki, istər Şaumyanəkdə, istərsə də Tərtərdə təhsil aldığı məktəblərin fizika, kimya laboratoriyalarında yaradılan şəraiti, texniki təchizatı, ən müasir cihazlarla təminatı sonralar ali təhsil aldığı Politeknik İnstitutunda belə görmədim.

“Bəzən müəllimlərimi hirsəndirmişəm”

- Müəllimlərinizi heç incitmisinizmi?

- Şagirddən heç inciməyən müəllim var ki? Təbii ki, incitmmişəm. Dərsi bilmədiyimə görə, bəzən də sınıfdə şuluq saldığıma görə müəllimlərimi hirsəndirmişəm.

Mən sizə deyim ki, bizim dövrümüzdə tərbii məsələləri xüsusi diqqətdə saxlanılırdı. Çox qəribədir ki, indi də özümü belə xatirələri yada salanda özümde gülüş yaranır. Məktəbdə qulağımı da dartıblar, necə deyərler şapalaq da “yemişəm”, üstümə qışqırıblar da.

Bilirsiniz, mən deyirdim ki, müəllim şapalağı ana şapalağı kimidir, incitmir. Və mən də məktəbdə müəlliminin vurduğu şapalağı sanki anam vurur kimi qəbul etmişəm.

İndi bizim məktəblərdə belə hal baş verdikdə təfərrüat belə öyrənilmədən, haqlı və haqsız tənəiri aydınlaşdırılmadan ata-ana bəzən özər, ilk növbədə, övladından deyil, məktəb rəhbərliyindən, müəllimindən soruşur.

“3-cü kursda oxuyanda şeirimə bəstələnmiş mahnını Şövkət Ələkbərova oxudu”

- Politeknik İnstitutunda oxudunuz, amma şair oldunuz. Şairliyiniz mühəndislik arzunuzla üstələdi. Səbəb nə oldu?

- Məktəb illərindən mühəndisliyə böyük marağım var idi. Məktəb vaxtı təyyarə maketləri düzəldirdim. Mühəndis olmaq arzusu ilə sənədlərimi Politeknik İnstitutuna verdim və qəbul olundum. İnstitutda oxuduğum vaxtlarda ilahi vergi idimi, nə idi, adımı belə qoya bilmirdim. Bir də gördüm ki, şeirlər yazmağa başlamışam. İlk şeirim Politeknik İnstitutunun 2-ci kursunda oxuyanda qələmə almışam. Onu deyim ki, mən çoxlu ədəbiyyat oxuyurdum, mütaliəm güclü idi. 3-cü kursda mənəm “Mehribanım” şeirimə bəstələnmiş mahnını Xalq artisti Şövkət Ələkbərova oxudu və 4-cü kursda kitabım çıxdı. Xalq şairi Rəsul Rzanın mənim haqqında “Vahid Əzizin şeirləri qibtə oyadacaq qədər poetikdir”, - deməsi ilə mənə şeir yazmaq həvəsi getdikcə artdı və ondan sonra şeirlərim ard-arda sıralandı...

“Yaxşı müəllimin yaxşı şagirdləri olur”

- Mütəmadi olaraq məktəblərdə, ali təhsil müəssisələrində şagird, müəllim, tələbələrə görüşləriniz olur. Bir ziyalı olaraq Azərbaycan təhsilini necə qiymətləndirərdiniz?

- Mən bu gün nəyin fərqi deyirəm? Azərbaycan təhsili günü-gündən inkişaf edir, bir sıra uğurlu layihələr həyata keçirilir, yeniliklər tətbiq edilir. Ölkə başçısı İlham Əliyev tərəfindən təhsil, elmin inkişafına xüsusi diqqət və qayğı göstərilir. Heydər Əliyev Fondunun təhsillə bağlı uğurlu layihələri həyata keçirilir, məktəb infrastrukturunu yenilənir. Ölkəmizin bütün bölgələrində təzə məktəblər, məktəbəqədər təhsil müəssisələri inşa olunur. Azərbaycan gəncləri Dövlət Proqramı çərçivəsində dünyanın ən nüfuzlu ali məktəblərində təhsil alırlar. Həmin gənclər Azərbaycanımızın gələcək potensialıdır.

Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən həm müəllimlərimizin iş qəbulu müsabiqəsinin, həm də sertifikatlaşdırma prosesinin aparılmasını bir ziyalı olaraq tam dəstəkləyirəm. Və mən görürəm ki, bu gün müəllim peşəsi necə rəqabətli dir.

Bilirsiniz, ali təhsil müəssisəsini bitirmək hələ o gəncin yaxşı müəllim olmasının göstəricisi deyil. Yaxşı müəllim öz təcrübəsi, yüksək bilik və bacarığı, səriştəsi və peşəkərlığı ilə tanınır. Və müəllimlərin iş qəbulu müsabiqəsi də sadələşdirilməyən meyarlara cavab verə biləcək təhsil işçilərimizin məhz müəllim kimi fəaliyyətinə imkan yaradır. Müəllim daim yərdənməli, öz üzərində işləməli və yaradıcı olmalıdır. Sertifikatlaşdırma prosesi də məhz belə müəllimlərin təhsil müəssisələrində olmasına

Tarixən Azərbaycan xalqı böyük nəsihətinə, ağısaqqal, ziyalı sözüne xüsusi önəm verib. Ziyalı kimdir? - sualı belə səciyyələndirmək olar: Ziyalı yaşadığımız cəmiyyətdə, ətraf ələmdə, həyatda baş verən hadisə və prosesləri düzgün şəkildə təhlil etməyi bacaran və ictimai rəyin formalaşmasında mühüm rolunu oynayan insanlara düzgün yol göstərəndir. Bu, tarixən belə olub, indi də belədir və düşünürük ki, bizim hər zaman ağısaqqal, ziyalı sözüne ehtiyacımız olacaq. İctimaiyyət arasında yüksək nüfuz sahibi olan, tanınmış, sayılıb-seçilən ziyalılarımızın Azərbaycan təhsili, məktəbi, eləcə də böyüməkdə olan gənc nəslin təlim-tərbiyəsi ilə bağlı fikirlərini, tövsiyələrini oxucularımızla bölüşmələri üçün bir vaxtlar qəzetimizin ən maraqlı oxunan “Ziyalı sözü” rubrikasına yenidən start veririk. Rubrikamızın ilk qonağı Xalq şairi Vahid Əzizdir.

“Valideyn övladının təməlini sağlam qoyarsa mühitin mənfi təsiri də az olar”

- Gənc nəslin tərbiiyəsində ailə, məktəb və mühit. Bunlardan hansını başlıca hesab edirsiniz?

- Əlbəttə ki, ailəni. Məhz tərbiiyən bünövrəsi ailədə qoyulur. Valideyn övladının təməlini sağlam qoyarsa mühitin mənfi təsiri də az olar. Uşaq heç bir təsir altına düşmür. Ailə tərbiiyəsi sanki immunitetdir. Bilirsiniz ki, immunitet yüksək olan insanın da müxtəlif xəstəliklərə tutulma ehtimalı olduqca azdır. Mənim sözüüm valideynlərdir. Uşaqlarınızı düzgün tərbiiyə edin, məsuliyyətli böyüdü, erköyünləşdirməyin.

Sağlam təməllər üzərində qurulan ailənin uşaqları ən yüksək tərbiiyə malik olurlar. Əgər ailədə hər zaman deyərdə, söz-söhbət, narahatçılıq varsa o mühitdə böyüyən uşaqlardan yüksək davranış və mədəniyyət gözləyə bilmərik. Və həmin uşaq məktəbdə, ali təhsil müəssisəsində ümumiyyətlə, olduğu hər yerdə ətrafındakılara problem yaradaçaq. Uşağı erköyün böyütmək olmaz. Nə istəyirsə dərhal yerinə yetirilməsi də düzgün deyil. Uşağı həyatda hazırlamaq lazımdır.

Mən 9-cu sınıfdə oxuyanda atamı itirmişəm. Baxmayaraq ki, yaşım o qədər də çox deyildi, amma məni gözləyən çətinliklərə hazır idim və necə deyərler, ayaqda durmağı, istənilən yerdə özümü müdafiə etməyi bacarırdım.

- Müəllim-şagird, müəllim-tələbə münasibətlərini necə görmək istərdiniz?

- Əlbəttə ki, tərəflər arasında, ilk növbədə, sağlam bünövrə üzərində qurulmuş səmimi, dost münasibətin olmasını istərdim. Bunun üçün isə qeyd etdiyim kimi, şagird, tələbə evdən düzgün verilmiş tərbiiyə ilə gəlməlidir. Müəllim-şagird-tələbə münasibətlərinin kökü də ailədən qaynaqlanır.

“Bizim vətənpərvər, qüdrətli bir gənc nəslimiz formalaşmış”

- Bütövlükdə, bu günün yeniyetmə və gənclərindən razısınızmı?

- İlk olaraq xüsusi vurğulayım ki, bu gün çox gözəl nesil yetişməkdədir. Yeniyetmələrimizin çox soruğu dünyanı müxtəlif bilik yarışlarından, olimpiadalarından gəlir. Onların gözəl təlim-tərbiyə almaları üçün dövlətimiz tərəfindən hər cür imkanlar yaradılıb.

Gənclərimiz istər İkinci Qarabağ müharibəsində, istərsə də və antiterror əməliyyatında, ərazi bütövlüyümüzün bərpasında əsl qəhrəmanlıq nümayiş etdirdilər. Bu gün bizim vətənpərvər, qüdrətli bir gənc nəslimiz formalaşmış, onunla fəxr etməliyik.

Bir ziyalı kimi mən də fəxrət hissi keçirirəm ki, Azərbaycanın çox intellektual, eyni zamanda öz Vətəni, torpağını canından artıq sevən, gəncliyi yetişir.

Bəli, vətənpərvər gəncliyimiz xalqımızın qürur mənbəyidir.

- Vahid Əzizin demək istədiyi son söz...

- Həyatda uğura nail olmağın yolu təhsildən və əzmkarlıqdan keçir. Təhsilimiz, məktəbimiz, müəllimlərimizə dəyər verək. Onlar bizim gələcəyimiz olan gənclərimizi bir şəxsiyyət olaraq formalaşdırırlar.

Üzümü gənclərə tutub demək istəyirəm ki, hər zaman oxuyun, elmlə olun. Savadlı insan özünə arxayın və cəsərdli olur.

Məktəb zirvələrə gedən pillədir, qalan elmləri həyat öyrədir.

Samirə KƏRİMOVA